

Zamek Piastowski w Raciborzu

dochody, wydatki oraz sprawozdanie z działalności za 2024 rok oraz I - VIII 2025 roku.

1. Wprowadzenie i podsumowanie kluczowych wydarzeń 2024 roku
2. Zarządzanie obiektem i struktura kadrowa
3. Modernizacje i adaptacje
4. Ekspozycje i wystawy
5. Dane o frekwencji i sprzedaży biletów
6. Punkt Informacji Turystycznej (PIT)
7. Baza noclegowa
8. Wynajem sal
9. Wydarzenia i imprezy
10. Współpraca i partnerstwo
11. Remonty bieżące
12. Promocja i marketing
13. Baza gastronomiczna
14. Dochody i wydatki za rok 2024 oraz I – VIII 2025
15. Kierunki działań na 2025 r. i lata następne
16. Podsumowanie i perspektywy rozwoju Zamku Piastowskiego

1. Wprowadzenie i podsumowanie kluczowych wydarzeń 2024 roku

Rok 2024 stanowił dla Zamku Piastowskiego w Raciborzu – jednostki organizacyjnej Powiatu Raciborskiego – okres przełomowy, charakteryzujący się intensyfikacją działań inwestycyjnych, modernizacyjnych i organizacyjnych. Ich celem było wzmocnienie roli obiektu jako regionalnego centrum historyczno-turystycznego oraz nadanie mu nowych funkcji odpowiadających współczesnym potrzebom odbiorców kultury i turystów.

Do wydarzeń o kluczowym znaczeniu należy zaliczyć:

- **marzec 2024 r.** – zakończenie prac renowacyjnych i rehistoryzacyjnych domu książęcego, stanowiącego jedną z najważniejszych części kompleksu zamkowego,
- **maj 2024 r.** – finalizację adaptacji słodowni na cele muzealno-turystyczne, w tym utworzenie multimedialnego muzeum, bazy noclegowej, sali konferencyjnej oraz zaplecza gastronomicznego (restauracji).

Realizacja tych przedsięwzięć wymagała szerokiego zakresu przygotowań organizacyjnych i technicznych, których zasadniczym celem było nie tylko poszerzenie funkcji kulturalno-turystycznych zamku, lecz także istotne podniesienie jego atrakcyjności na mapie turystycznej regionu i województwa.

2. Zarządzanie obiektem i struktura kadrowa

Zamek Piastowski w Raciborzu działa jako samodzielna jednostka organizacyjna Powiatu Raciborskiego. Podstawowe cele statutowe obejmują:

1. Promocję dziedzictwa historyczno-kulturowego Ziemi Raciborskiej.
2. Ochronę materialnego i niematerialnego dziedzictwa kulturowego Bramy Morawskiej.
3. Rozwój turystyki historycznej, kulturowej i edukacyjnej.

4. Organizację i prowadzenie działalności kulturalnej, w tym wydarzeń artystycznych, edukacyjnych i popularyzatorskich.
5. Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości poprzez udostępnianie infrastruktury zamkowej.

W roku 2024 wprowadzono istotne zmiany w regulaminie organizacyjnym. Początkowo utworzono dwa stanowiska wicedyrektorów, jednak po rezygnacji wieloletniej dyrektor Krystyny Niklewicz i objęciu od 1 września 2024 r. funkcji dyrektora przez Elżbietę Kulę, regulamin został ponownie zmodyfikowany. Ostatecznie pozostawiono jedno stanowisko zastępcy dyrektora, które od 1 lutego 2024 r. zajmuje Grzegorz Wawoczny.

2.1 Podział kompetencji w strukturze kierowniczej

- **Dyrektor** odpowiada za:
 - całość gospodarki finansowej jednostki,
 - sprawy administracyjno-gospodarcze i kadrowe,
 - zarządzanie bazą noclegową, salami konferencyjnymi i zapleczem restauracyjnym (wynajem),
 - obsługę ruchu turystycznego,
 - koordynację logistyki imprez i wydarzeń organizowanych na terenie zamku.
- **Zastępca dyrektora** odpowiedzialny jest za:
 - zastępowanie dyrektora podczas jego nieobecności,
 - organizację wystaw, wydarzeń kulturalno-turystycznych i edukacyjnych,
 - działania marketingowe i promocyjne,
 - współorganizację i obsługę ruchu turystycznego.

Dodatkowo w strukturze zatrudniono specjalistę ds. projektów zewnętrznych, odpowiedzialnego za przygotowywanie wniosków grantowych i dotacyjnych oraz rozliczanie projektów współfinansowanych. Funkcja ta stała się kluczowa w związku z realizacją projektu unijnego dotyczącego zadaszania dziedzina, o wartości 650 tys. zł.

Poza tym jednostka pozyskała dodatkowe środki finansowe w wysokości blisko 20 tys. zł na utworzenie nowej przestrzeni ekspozycyjno-edukacyjnej – **Odrarium**, które powstaje w skrzydle zachodnim, na obszarze tzw. międzymurza.

W perspektywie najbliższych miesięcy przygotowywane są kolejne wnioski projektowe, obejmujące m.in.:

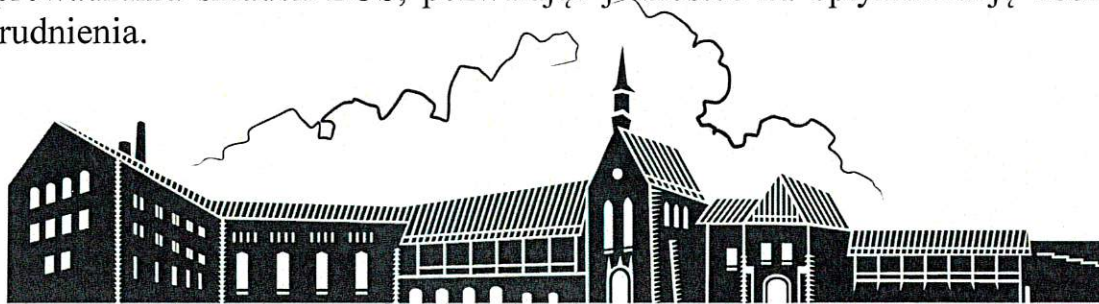
- zagospodarowanie skarpy zamkowej,
- projekt edukacyjno-historyczny poświęcony wojnie trzydziestoletniej (realizowany we współpracy z partnerami czeskimi),
- projekty grantowe z funduszy **Gas-System** oraz **Fundacji Orange**
- remont elewacji budynku bramnego wraz z częścią murów od strony baszty

2.2 Stan kadrowy

Na dzień 30 czerwca 2025 r. zatrudnienie w Zamku Piastowskim wynosiło 10 etatów w oparciu o umowy o pracę. Od lipca 2025 r. stan kadrowy został zwiększony do 11,5 etatu, co wynikało z konieczności dostosowania obsady do rosnącego zakresu działalności instytucji.

W celu zapewnienia ciągłości funkcjonowania obiektu oraz elastycznego reagowania na bieżące potrzeby, jednostka korzysta również z zatrudnienia na podstawie umów cywilnoprawnych. Dotyczy to w szczególności obsługi Punktu Informacji Turystycznej, bazy noclegowej oraz sezonowego wsparcia w organizacji wydarzeń. Część zadań, w tym utrzymanie czystości w budynku słodowni, powierzono podmiotom zewnętrznym.

Znaczący odsetek umów cywilnoprawnych zawierany jest z osobami do 26. roku życia, co – zgodnie z obowiązującymi przepisami – zwalnia z obowiązku odprowadzania składek ZUS, pozwalając jednostce na optymalizację kosztów zatrudnienia.

3. Modernizacje i adaptacje

W 2024 r. podjęto decyzję o adaptacji nieużytkowanego dotąd poddasza domu książęcego na cele administracyjne. Zakres prac obejmował m.in. montaż instalacji klimatyzacyjnej oraz odświeżenie pomieszczeń poprzez ich malowanie. Działanie to umożliwiło przeniesienie administracji z budynku bramnego i przeznaczenie zwolnionych przestrzeni na nowe cele ekspozycyjne. W rezultacie trasa zwiedzania została wydłużona i wzbogacona o dodatkowe treści historyczne.

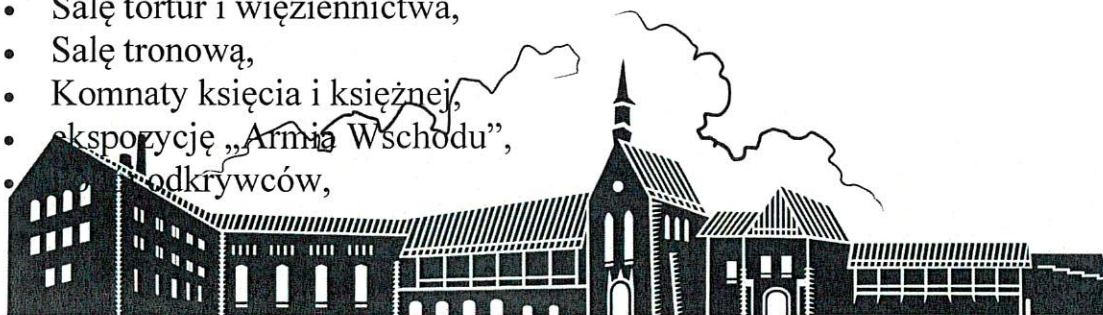
Równolegle przeprowadzono prace porządkowe i adaptacyjne w budynku bramnym oraz w części domu książęcego. W wyniku tych działań powstały cztery nowe sale wystawowe, natomiast piąta – przygotowywana we współpracy ze Służbą Więzienną – pozostaje w trakcie zagospodarowywania (termin realizacji przesunięto do czasu zakończenia inwestycji w Zakładzie Karnym w Raciborzu).

4. Ekspozycje i wystawy

Na przełomie lutego i marca 2024 r. dokonano zakupu mebli oraz eksponatów, które posłużyły do wyposażenia nowo tworzonych wystaw stałych w domu książęcym i budynku bramnym. Z uwagi na ograniczoną liczbę oryginalnych obiektów z lat 1945–1989 w zasobach zamku, podjęto działania zmierzające do ich systematycznego pozyskiwania zarówno od instytucji handlujących antykami, jak i od osób prywatnych (depozyty, przekazania na własność).

Dzięki tym zabiegom możliwe było utworzenie i udostępnienie szerokiego wachlarza ekspozycji tematycznych, obejmujących m.in.:

- Komnatę straży zamkowej,
- Izbę pamięci Żydów,
- Komnatę wolnomularzy,
- Komnatę kanonika,
- Salę tortur i więziennictwa,
- Salę tronową,
- Komnaty księcia i księżnej,
- ekspozycję „Armia Wschodu”,
- odkrywców,

ZAMEK PIASTOWSKI

W RACIBORZU

ul. Zamkowa 2,
47-400 Racibórz,
Budynek Bramny,
t: +48 32 414 02 33,

- Świat średniowieczny,
- wystawę poświęconą myślistwu i łowiectwu,
- Spiżarnię,
- Komnatę alchemika,
- Pokój czarownicy.

Dolne pomieszczenie kaplicy zamkowej zaadaptowano na wystawę „Świat archeologii”. Ponadto przygotowano fort zamkowy z replikami dwóch dział, a także udostępniono zwiedzającym dolne partie dawnej baszty.

Wszystkie nowo zakupione eksponaty zostały włączone do inwentarza Zamku Piastowskiego i – jako majątek trwałe – stanowią własność Powiatu Raciborskiego. Należy podkreślić, że oryginalne wyposażenie zamku uległo rozproszeniu bądź zniszczeniu w latach 1945–1989, a ustalenie okoliczności tych strat pozostaje utrudnione.

Ważnym wydarzeniem było odzyskanie z Muzeum w Raciborzu epitafium z kaplicy zamkowej, obecnie eksponowanego w jej podziemiu (wymaga ono przeprowadzenia specjalistycznych prac konserwatorskich). Dodatkowo z bazy Powiatowego Zarządu Dróg pozyskano detale architektoniczne gromadzone od lat 90. XX w., co umożliwiło utworzenie lapidarium w podziemiach kaplicy.

W maju 2024 r. uruchomiono nowoczesną, dwupoziomową wystawę multimedialną z salą kinową, prezentującą dzieje Górnego Śląska. Ekspozycja ta znacząco wzmocniła ofertę turystyczną i edukacyjną zamku, podnosząc jego konkurencyjność w skali regionu. Obecnie wystawa objęta jest okresem gwarancyjnym, a Zamek Piastowski monitoruje i egzekwuje od wykonawców usuwanie wszelkich usterek technicznych.

W otoczeniu kaplicy zamkowej, na przedmurzu, zaaranżowano mini-arboretum. Pierwotnie nasadzenia zrealizowano w rejonie podwyższenia po dawnym budynku barokowym w skrzydle wschodnim, jednak ze względu na niesprzyjające warunki nasłonecznienia przeniesiono je do dawnego ogrodu zamkowego, od strony ul. Zamkowej, gdzie rośliny zyskały lepsze warunki wegetacji.

ZAMEK PIASTOWSKI

W RACIBORZU

ul. Zamkowa 2,
47-400 Racibórz,
Budynek Bramny,
t: +48 32 414 02 33,

W północnej części domu książęcego, sąsiadującej bezpośrednio z Browarem Racibórz, uprzątnięto i odmalowano dotychczasowe pomieszczenia magazynowe, tworząc przestrzeń edukacyjną. W ramach tego przedsięwzięcia powstało zamkowe edukatorium. Część pomieszczeń pełni funkcję pracowni malarsko-artystycznej (stały najem), pozostałe wykorzystywane są do celów edukacyjnych bądź wynajmowane okazjonalnie.

W przyziemiu domu książęcego odnowiono salę rycerską, tzw. starą restaurację, która obecnie pełni podwójną funkcję – z jednej strony jest udostępniana na zasadach komercyjnych, z drugiej zaś stanowi zaplecze dla wydarzeń kulturalno-turystycznych, takich jak nocne zwiedzania czy koncerty organizowane na dziedzińcu.

5.Dane o frekwencji i sprzedaży biletów

Bilety

- **I–VIII 2024 r.** – sprzedano 6 649 biletów, uzyskując przychód w wysokości 65 676 zł.
- **I–XII 2024 r.** – łącznie sprzedano 9 830 biletów, co przełożyło się na 170 315 zł przychodu.
- **I–VIII 2025 r.** – sprzedano 9.291 biletów, uzyskując 219.360 zł przychodu.

Warto podkreślić, że obserwowany wzrost zarówno liczby zwiedzających, jak i przychodów ze sprzedaży biletów nastąpił pomimo obowiązującej od stycznia 2025 r. podwyżki cen w cenniku biletowym.

6. Punkt Informacji Turystycznej (PIT)

W związku z zakończeniem adaptacji parteru budynku słodowni, Punkt Informacji Turystycznej (PIT) został przeniesiony z budynku bramnego do nowej lokalizacji. Zmiana ta umożliwiła skonsolidowaną obsługę turystów oraz gości korzystających z bazy noclegowej i sali konferencyjnej, podnosząc efektywność zarządzania ruchem odwiedzających.

W marcu 2025 r. Polska Organizacja Turystyczna zakończyła dwuletni proces **E-Certyfikacji Informacji Turystycznej** na lata 2025–2026. Zamek Piastowski uzyskał najwyższe wyróżnienie – cztery gwiazdki – plasując się w gronie najlepszych punktów informacji turystycznej w kraju.

PIT poszerzył swoją ofertę o sprzedaż pamiątek, zabawek i publikacji. Punkt utrzymuje stałą współpracę z Polską Organizacją Turystyczną, Śląską Organizacją Turystyczną, gminami powiatu oraz subregionem zachodnim, dystrybuując bezpłatne materiały promocyjne. Jednocześnie Zamek posiada własne materiały promocyjne, wykorzystywane podczas targów i wystaw branżowych.

W wyposażeniu PIT znalazły się audioprzewodniki, przygotowane z rewitalizowanych, nieużywanych urządzeń zamkowych. Nagrania treści wykonano w dwóch językach, umożliwiając zwiedzanie Domu Książęcego w trybie samodzielnym pod nadzorem przewodnika. Ponadto poprzez kanał YouTube Zamku dystrybuowany jest przewodnik z możliwością transkrypcji tekstu na wybrany język (w wersji desktop), a także film-przewodnik w języku migowym dla osób niesłyszących i słabosłyszących.

Obecnie PIT prowadzi sprzedaż biletów zarówno na miejscu, jak i online, za pośrednictwem platformy **biletyna.pl**, dostępną na stronie internetowej Zamku Piastowskiego.

ZAMEK PIASTOWSKI

W RACIBORZU

ul. Zamkowa 2,
47-400 Racibórz,
Budynek Bramny,
t: +48 32 414 02 33.

7. Baza noclegowa

Baza noclegowa Zamku Piastowskiego zajmuje dwa poziomy budynki słodowni, oferując łącznie 33 miejsca noclegowe w 13 pokojach, udostępnianych turystom. Pokoje zostały w pełni wyposażone w pościel, ręczniki, suszarki do włosów, podajniki na mydło, wieszaki na odzież wierzchnią, zestawy do parzenia kawy i herbaty, dostawki dla gości oraz zestawy dla niemowląt.

Po spełnieniu wszystkich wymogów formalnych, w tym sanitarnych i przeciwpożarowych, baza została oddana do użytku w grudniu 2024 r. Obiekt jest promowany i rezerwowany za pośrednictwem platform **booking.com** oraz **nocowanie.pl**. Obłożenie bazy noclegowej utrzymuje stały wzrost, generując przychody wspierające funkcjonowanie i utrzymanie Zamku Piastowskiego.

Szczegółowe dane dotyczące obłożenia bazy przedstawiono w **Załączniku nr 1**.

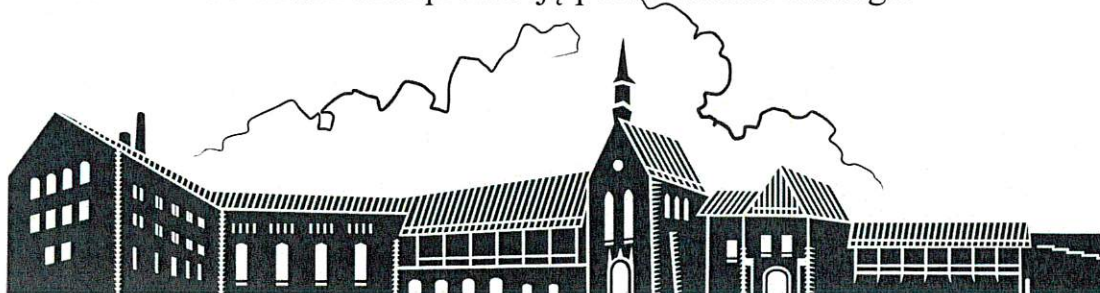
8. Wynajem sal/dziedzińca

Zamek dysponuje obecnie dwoma salami konferencyjnymi (jedna na 90 osób, druga na 170 osób), które wynajmowane są lub udostępniane na konferencje, szkolenia, spotkania. Ponadto istnieje również możliwość wynajmu/korzystania z sal restauracyjnych – m.in. na przyjęcia okolicznościowe. W ofercie jest także możliwość korzystania z pomieszczeń tzw. edukatoriów.

Dane o wynajmie/udostępnianiu sal i innych powierzchni przedstawiono w **Załączniku nr 2**.

9. Wydarzenia i imprezy

Poza imprezami cyklicznymi funkcjonującymi w kalendarzu zamkowym w latach wcześniejszych (festiwal gamingowy, Full Moon, „Mażoretkowy zawrót głowy”, „Śląsk – Kraina Wiele Kultur”, koncerty operetkowe), w 2024 r. Zamek Piastowski wprowadził nowe formaty wydarzeń, mające na celu zwiększenie zainteresowania obiektem oraz promocję powiatu raciborskiego:

ZAMEK PIASTOWSKI

W R A C I B O R Z U

ul. Zamkowa 2,
47-400 Racibórz,
Budynek Bramny.
t: +48 32 414 02 33.

- **Grudniowe wydarzenie „Bajkowy Zamek”** – cztery weekendy z koncertami, atrakcjami dla dzieci i rodzin, żywą szopką oraz strefą gastronomiczną;
- **Jarmark Wiosenny** – nowy format wzbogacony o strefę gastronomiczną i bazarek rzeczy używanych;
- **Czerwcowy I Misteria Piastorum – Festiwal Odkrywców i Sztuki Zamkowej** – wydarzenie włączone do programu Festiwalu Górnej Odry, współfinansowane przez Śląski Urząd Marszałkowski;
- **Wakacje w powiecie** – cykliczne inicjatywy dla dzieci i rodzin (2024 r.: „wakacje w siodle”, 2025 r.: „wakacje z teatrem, w siodle i klockami LEGO”);
- **Zamkowa, powiatowa biesiada śląska** – I edycja (08.2025);
- **Powiatowy Finał Lata oraz Powiatowy Zamkowy Wieczór Kabaretowy** – 08.2025.

Do stałej oferty wprowadzono również **nocne zwiedzania**, które cieszą się dużym zainteresowaniem. Przebieg wydarzeń oraz frekwencja są szczegółowo monitorowane i analizowane w celu optymalizacji kalendarza imprez na rok 2025, zapewniając maksymalną frekwencję przy jednoczesnej efektywności kosztowej i skuteczności promocyjnej.

W czerwcu 2025 r. odbyło się pierwsze spotkanie dyrekcji Zamku Piastowskiego z przedstawicielami placówek kulturalnych w regionie, w tym z Lubomi, Kietrza i Baborowa. W ramach wypracowanych ustaleń od jesieni 2025 r. wprowadzono formułę cyklicznych spotkań, mających na celu wymianę doświadczeń, wypracowanie synergii przy opracowywaniu kalendarza imprez oraz wspólne, bardziej efektywne kontraktowanie artystów.

10. Współpraca i partnerstwo

Dyrekcja Zamku Piastowskiego prowadzi działania strategiczne zmierzające do wpisania obiektu na **listę Pomników Historii**, co wymaga systematycznego udokumentowania dorobku w obszarze działalności turystycznej, edukacyjnej i naukowej. Realizacja tego celu zakłada gromadzenie i upowszechnianie materiałów w perspektywie wieloletniej. Zamek Piastowski znajduje się obecnie na wczesnym etapie tego procesu.

ZAMEK PIASTOWSKI W RACIBORZU

ul. Zamkowa 2,
47-400 Racibórz,
Budynek Bramny,
t: +48 32 414 02 33,

Dotychczas doprowadzono do podpisania porozumień o współpracy z następującymi podmiotami:

- **Lasy Państwowe** – organizacja Akademii Leśnika, wsparcie wystaw i jarmarków grudniowych;
- **Zamek Ostrava (Černá Louka, Ostrava)** – realizacja transgranicznego projektu dotyczącego wojny trzydziestoletniej;
- **Akademia Nauk Stosowanych w Raciborzu** – współpraca w zakresie kształcenia studentów oraz wspieranie zamkowych wydarzeń;
- **Archiwum Państwowe w Katowicach** – współpraca edukacyjna poprzez organizację konferencji i wydarzeń naukowych;
- **Instytut Śląski w Opolu** – współpraca edukacyjna i naukowa.

W roku 2025 przewiduje się jeszcze podpisanie porozumień z:

- **Zamkiem Królewskim na Wawelu – Państwowe Zbiory Sztuki** – współpraca edukacyjna i turystyczna;
- **Muzeum Miejskim w Suchej Beskidzkiej („Mały Wawel”)** – współpraca o charakterze edukacyjnym i turystycznym.

Ponadto Zamek Piastowski utrzymuje bieżącą współpracę z instytucjami i organizacjami takimi jak: **Muzeum w Raciborzu, Carbonarium w Jastrzębiu-Zdroju, Muzeum Miejskie w Rybniku, Opolskie Bractwo Rycerskie, Stowarzyszenie Drengowie znad Górnej Odry, Stowarzyszenie Inicjatyw Kulturowych Voltage**, jak również z innymi podmiotami wspierającymi działalność kulturalno-edukacyjną.

11. Remonty bieżące

Zamek Piastowski, jako obiekt wpisany do rejestru zabytków, wymaga systematycznych, kosztownych prac remontowych i zabezpieczających.

31 stycznia 2025 r. nadano obiektowi nowy numer w rejestrze zabytków: A/1510/25. Szczegółowy wykaz przeprowadzonych oraz

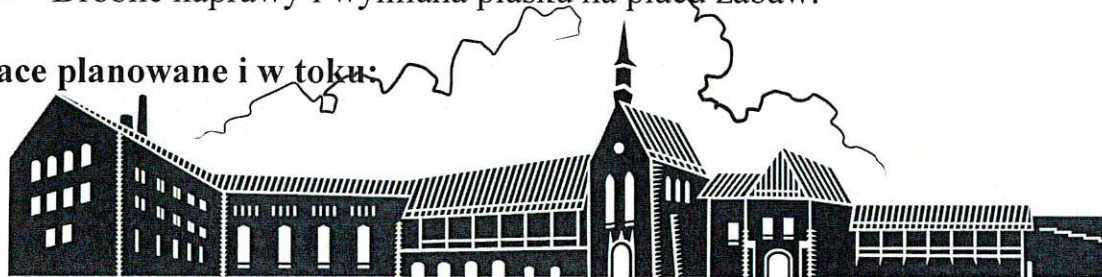

planowanych prac remontowych znajduje się w dokumentacji wewnętrznej Zamku.

W latach 2024–2025 do chwili obecnej przeprowadzono następujące prace remontowo-naprawcze:

- Rozpoczęcie wymiany oświetlenia awaryjnego w całym obiekcie (kilkadziesiąt punktów świetlnych);
- Wymiana uszkodzonych kloszy na dziedzińcu;
- Renowacja drzwi w budynku bramnym, ławek na dziedzińcu, dachu studni i baszty oraz ławek przy baszcie;
- Naprawa niedziałającego oświetlenia dziedzińca;
- Uzupełnienie kostki brukowej w przejściu bramnym i na dziedzińcu;
- Malowanie i odświeżenie windy dla osób niepełnosprawnych w Domu Książęcym;
- Malowanie pomieszczeń w budynku bramnym;
- Remont i naprawa sceny (zakup dwóch wyciągarek, pokrycia dachowego oraz boków);
- Zabudowa stolarska (szafy, półki) dla potrzeb działalności Słodowni;
- Montaż rolet w oknach pokoi noclegowych;
- Dostosowanie budynku Słodowni do wymogów prowadzenia bazy noclegowej (w tym wdrożenie programu rejestracji kart wejściowych);
- Prace hydrauliczne w budynku Słodowni i Domu Książęcym;
- Wymiana zużytych elementów podgrzewaczy wody w łazienkach Domu Książęcego;
- Modernizacja instalacji elektrycznej, głównie na dziedzińcu, oraz przygotowanie infrastruktury pod planowaną działalność;
- Dostosowanie sal konferencyjnych do samodzielnego prowadzenia szkoleń i spotkań (wyposażenie w niezależne rzutniki, ekrany i przenośny zestaw prezentacyjny);
- Opomiarowanie przyłączy energetycznych w celu refakturowania rzeczywistego zużycia przez podmioty zewnętrzne;
- Drobne naprawy i wymiana piasku na placu zabaw.

Prace planowane i w toku:

ZAMEK PIASTOWSKI

W RACIBORZU

ul. Zamkowa 2,
47-400 Racibórz,
Budynek Bramny,
t: +48 32 414 02 33.

- Kontynuacja wymiany oświetlenia awaryjnego w całym obiekcie;
- Naprawa przecieków w instalacji wodnej wraz z przywróceniem stanu pierwotnego ścian w WC na parterze Domu Książęcego;
- Wyrównanie terenu przy wjeździe na dziedziniec (fragment przy masztach obok sceny);
- Naprawa dużych połączeń dachu we wschodniej i południowej części Domu Książęcego;
- Usunięcie odpadającego tynku na budynku bramnym;
- Naprawa dwóch wyciągarek przy scenie;
- Wymiana elementów gontu i cegieł na zewnątrz baszty;
- Przyłączenie wody do dawnego PIT i tzw. nowej restauracji w piwnicy Słodowni;
- Malowanie pomieszczeń przy sali konferencyjnej w Domu Książęcym (kuchnia, garderoba itp.).

12. Promocja i marketing

W IV kwartale 2024 roku Zamek Piastowski przeprowadził testową współpracę z zewnętrzną firmą marketingową, obejmującą prowadzenie konta w **Google.com** oraz w mediach społecznościowych, w tym poprzez sponsorowane posty. Analiza efektów wykazała, że stosunek kosztów do osiągniętych rezultatów był niezadowolający – działania te nie przyczyniły się do oczekiwanego wzrostu liczby odwiedzających ani zasięgów komunikacji.

Ze względu na pilne potrzeby remontowe oraz ograniczenia budżetowe, Zamek Piastowski nie finansuje obecnie płatnych kampanii reklamowych. Promocja i działania marketingowe prowadzone są w pełni wewnętrznie, przy wykorzystaniu dostępnych zasobów kadrowych i kompetencji pracowników, z zachowaniem zasady **zastępowalności** – w razie potrzeby zadania mogą być realizowane przez kilku pracowników. Obiekt dokumentuje wszystkie wydarzenia samodzielnie, w formie fotografii i materiałów wideo.

Zakres planowanych działań promocyjnych obejmuje:

- **Dystrybucję newsletterów** do lokalnych i regionalnych mediów, w tym przesyłanie press packów z relacjami, zdjęciami i materiałami filmowymi;
- **Rozwój zasięgów organicznych w mediach społecznościowych** (Facebook, Instagram, YouTube, TikTok). W 2025 roku działania własne przyniosły ponad tysiąc nowych obserwujących w kanale Facebook;
- **Przygotowanie materiałów promocyjnych i informacji branżowych** o regionie Górnej Odry dla mediów, organizacji turystycznych oraz National Geographic (w ramach study tour organizowanego przez Związek Gmin i Powiatów Subregionu Zachodniego Województwa Śląskiego – właściciela marki „Kraina Górnej Odry”);
- **Obsługę ekip radiowych i telewizyjnych** (Polskie Radio Program 2 i 4, TVP, TVT, EWTN) realizujących materiały o regionie i zamku.

Działania te pozwalają na utrzymanie stałej widoczności Zamku Piastowskiego w mediach i zwiększenie rozpoznawalności obiektu przy ograniczonych nakładach finansowych.

13. Baza gastronomiczna

Zamek Piastowski przeznaczyl do najmu powierzchnie gastronomiczne i użytkowe w następujących lokalizacjach:

- **Przyziemie Domu Książęcego** – tzw. stara restauracja;
- **Restauracja w podziemiach Słodowni**;
- **Stary Punkt Informacji Turystycznej w budynku bramnym**;
- **Przedmurze przy kaplicy**;
- **Dziedziniec** – możliwość lokalizacji ogródków letnich.

W maju 2025 roku przeprowadzono konkurs na najem powierzchni gastronomicznych; został on unieważniony z powodu złożenia jednej oferty wykazującej braki formalne. Informacja o powierzchniach do wynajęcia była udostępniona w **Biuletynie Informacji Publicznej Starostwa Powiatowego** oraz w prasie regionalnej (*Dziennik Zachodni*).

Na bieżąco dyrekcja Zamku Piastowskiego udziela informacji podmiotom zainteresowanym najmem. Obecnie najemcami są:

ZAMEK PIASTOWSKI

W RACIBORZU

ul. Zamkowa 2,
47-400 Racibórz,
Budynek Bramny,
t: +48 32 414 02 33.

- **Browar Racibórz** – sezonowy ogródek letni;
- **Tomasz Szypuła** – punkt sprzedaży lodów;
- **AS Vending sp. z o.o.** – sprzedaż napojów, słodczy i drobnych przekąsek z automatu vendingowego

Podczas wydarzeń plenerowych Zamek Piastowski umożliwia krótkotrwałe korzystanie z powierzchni i pomieszczeń zgodnie z obowiązującym **cennikiem najmu przyjętym przez Zarząd Powiatu Raciborskiego**.

Podmioty gospodarcze wykazujące zainteresowanie najmem powierzchni restauracyjnych wskazują na:

- wysokie koszty prowadzenia działalności gastronomicznej,
- trudności w pozyskaniu wykwalifikowanej kadry,
- wcześniejsze niepowodzenia najemców w poprzednich latach.

Dyrekcja Zamku Piastowskiego, prowadząc rozmowy z potencjalnymi najemcami, uwzględnia **unikatowy charakter obiektu, jego prestiż oraz wymogi ochrony substancji zabytkowej**. Przebieg rozmów i ofert jest na bieżąco raportowany Zarządowi Powiatu Raciborskiego.

14. Dochody i wydatki Zamku w roku 2024 oraz I – VIII 2025r.

Dane o budżecie Zamku za rok 2024 oraz za poszczególne miesiące 2025, przedstawione zostały w **Załącznikach 3 i 4**.

15. Kierunki działań na 2025 r. i lata następne

15.1 Dziedziniec

Dziedziniec Zamku Piastowskiego, wyłożony kostką brukową w pierwszej fazie odbudowy w latach 2008–2012, stanowi obecnie istotne wyzwanie w kontekście budowania wizerunku obiektu jako przestrzeni rekreacyjnej i wypoczynkowej. W okresie letnim nawierzchnia osiąga wysoką temperaturę, co ogranicza możliwość organizacji wydarzeń plenerowych oraz komfort użytkowania terenu przez

zwiedzających. Lokalizacja dziedzińca w sąsiedztwie parku zamkowego i bulwarów nadodrzańskich nie przekłada się jeszcze na atrakcyjność rekreacyjną, co wpływa także na trudności w pozyskaniu najemców powierzchni gastronomicznych.

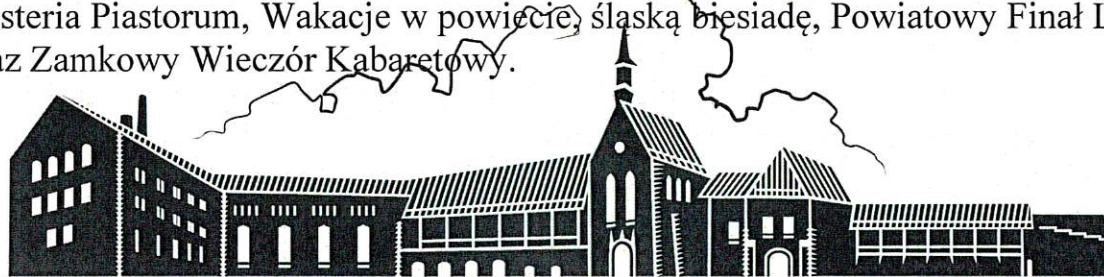
Częściowym rozwiązaniem tego problemu jest planowane **zadaszenie dziedzińca**, inwestycja o wartości ponad 650 tys. zł, realizowana przy wsparciu funduszy unijnych. Wykonawca został wyłoniony, a umowa podpisana.

Historycznie dziedziniec pełnił funkcję ogrodu z grupą drzew pomiędzy Domem Książęcym a Słodownią. Zgodnie z aprobatą Zarządu Powiatu Raciborskiego prowadzone są obecnie prace koncepcyjne, mające zobrazować możliwe przekształcenia dziedzińca. Projekty te obejmują aspekty funkcjonalne – łączące funkcję miejsca wypoczynku z możliwością organizacji wydarzeń – oraz wizualne, dostosowane do rangi i charakteru obiektu. Koncepcja zostanie poddana konsultacjom z **Śląskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków w Katowicach**.

Analiza otoczenia wykazuje zarówno szanse, jak i zagrożenia związane z rozwojem konkurencyjnych obiektów turystyczno-gastronomicznych, w tym plaży nadodrzańskiej, bazy noclegowej w dawnej przystani, punktów gastronomicznych przy basenach zewnętrznych oraz obiektu hotelowo-restauracyjnego „Huzar”. Prawidłowa identyfikacja i uwzględnienie tych czynników wpłynie na optymalizację przychodów Zamku Piastowskiego w 2026 r. i latach kolejnych.

15.2 Wydarzenia i imprezy

Strategia Zamku Piastowskiego zakłada osiągnięcie optymalnego stosunku frekwencji do kosztów organizacji wydarzeń. W 2026 r. kalendarz imprez obejmie zarówno wydarzenia organizowane przez podmioty zewnętrzne (Full Moon, festiwal gamingowy, koncerty Voltage, koncerty SKZR Źródło), jak i imprezy własne Zamku, w tym: jarmark wiosenny, koncerty operetkowe, II Misteria Piastorum, Wakacje w powiecie, śląską biesiadę, Powiatowy Finał Lata oraz Zamkowy Wieczór Kabaretowy.

ZAMEK PIASTOWSKI W RACIBORZU

ul. Zamkowa 2,
47-400 Racibórz,
Budynek Bramny,
t: +48 32 414 02 33,

Zamek dysponuje dwiema salami konferencyjnymi. Sala na parterze Słodowni (100 miejsc) cieszy się największą popularnością, natomiast odnowiona sala na poddaszu (170 miejsc) wyposażona w scenę, garderobę, zaplecze magazynowe, sanitariaty, oświetlenie i nagłośnienie stanowi potencjał do organizacji **biletowanych wydarzeń w formule małej sceny zamkowej**. Dyrekcja analizuje obecnie popyt, ofertę repertuarową i cenową agencji artystycznych, prowadzi procedury aktualizacji cennika oraz strategii komunikacyjnej.

15.3 Budowanie powiatowej strategii komunikacyjnej i podażowej w obszarze turystyki

Dyrekcja Zamku Piastowskiego monitoruje rozwój rynku usług turystycznych w Polsce i Czechach, identyfikując potencjał Ziemi Raciborskiej. W ramach forum samorządów Powiatu Raciborskiego dotychczas nie przeprowadzono kompleksowej dyskusji nad:

- identyfikacją i wykorzystaniem potencjału turystycznego;
- zarządzaniem istniejącą infrastrukturą i ofertą;
- możliwościami koordynacji działań w całym powiecie;
- kierunkami rozbudowy bazy turystycznej i organizacji wydarzeń.

Dyrekcja wskazuje na potrzebę odrębnej dyskusji na forum powiatowym, mającej na celu opracowanie spójnej strategii turystycznej i promocyjnej, obejmującej zarówno ofertę obiektów zabytkowych, jak i współpracę z podmiotami prywatnymi.

15.4 Pozostałe kierunki działań

- Racjonalizacja kosztów działalności oraz działania marketingowe zwiększające sprzedaż biletów i obłożenie bazy noclegowej;
- Sukcesywne wzbogacanie zbiorów muzealnych;
- Dalszy rozwój marki Zamku Piastowskiego w mediach społecznościowych oraz na kanale YouTube;
- Zagospodarowanie bazy gastronomicznej zgodnie z charakterem obiektu i jego prestiżem oraz w harmonii z otoczeniem;

- Rozwój współpracy partnerskiej oraz poszerzenie działań edukacyjnych i naukowych;
- Przygotowanie wniosków o pozyskanie środków zewnętrznych;
- Kontynuacja bieżących prac remontowych, konserwatorskich oraz zabezpieczających substancję zabytkową.

16. Podsumowanie i perspektywy rozwoju Zamku Piastowskiego

Zamek Piastowski w Raciborzu, jako obiekt historyczny o wysokiej randze zabytkowej, w ostatnich latach przeszedł istotną transformację zarówno w zakresie infrastruktury, jak i oferty turystycznej. Zrealizowane modernizacje, w tym adaptacja poddasza Domu Książęcego, reorganizacja przestrzeni wystawienniczych w budynku bramnym oraz rozbudowa bazy noclegowej w Słodowni, pozwoliły na stworzenie spójnej, atrakcyjnej i funkcjonalnej oferty dla szerokiego grona odbiorców. Równocześnie podejmowane działania w obszarze ekspozycji historycznych i multimedialnych wskazują na konsekwentną strategię zwiększania wartości edukacyjnej i kulturalnej obiektu.

Istotnym osiągnięciem jest rozwój Punktu Informacji Turystycznej, który uzyskał najwyższą ocenę w procesie E-Certyfikacji Informacji Turystycznej (cztery gwiazdki), co stawia Zamek w gronie najlepszych punktów turystycznych w kraju. Rozbudowa oferty sprzedaży pamiątek, wprowadzenie systemu audioprzewodników w dwóch językach oraz materiałów dostępnych dla osób niesłyszących i słabosłyszących stanowi element profesjonalizacji usług i podniesienia komfortu zwiedzania. Integracja PIT z bazą noclegową oraz udostępnienie sprzedaży biletów online pokazują elastyczne podejście do potrzeb współczesnego turysty.

Baza noclegowa, oferująca 33 miejsca w 13 pokojach, staje się nie tylko źródłem przychodów wspierających funkcjonowanie Zamku, ale również elementem rozszerzającym doświadczenie turystyczne. Wysoki standard wyposażenia oraz systematyczne monitorowanie obłożenia świadczą o profesjonalnym zarządzaniu i świadomości znaczenia turystyki noclegowej w strategii rozwoju obiektu.

Zamek w ostatnich latach rozszerzył kalendarz wydarzeń o formaty przyciągające nowe grupy odbiorców – dzieci, młodzież i rodziny, wprowadzając m.in. Misteria

ZAMEK PIASTOWSKI W RACIBORZU

ul. Zamkowa 2,
47-400 Racibórz,
Budynek Bramny,
t: +48 32 414 02 33.

Piastorum, Wakacje w powiecie oraz cykliczne biesiady. Włączenie elementów multimedialnych, przestrzeni edukacyjnych i nocnych zwiedzań wpisuje się w ogólnostanowowy trend zwiększania interaktywności i atrakcyjności doświadczeń turystycznych. Analiza frekwencji i przychodów wskazuje, że działania te przełożyły się na wzrost liczby zwiedzających oraz przychodów ze sprzedaży biletów, przy jednoczesnym podwyższeniu cen wejściówek.

W obszarze współpracy i partnerstwa Zamek rozwija kontakty krajowe i międzynarodowe, co nie tylko zwiększa wartość edukacyjną oferty, ale również otwiera perspektywy projektów transgranicznych i naukowych. Porozumienia z instytucjami takimi jak Akademia Nauk Stosowanych w Raciborzu, Archiwum Państwowe w Katowicach czy Zamek Ostrava tworzą solidne fundamenty pod rozwój inicjatyw dydaktycznych, konferencji naukowych i wymiany doświadczeń. Plany nawiązywania współpracy z Zamkiem Królewskim na Wawelu i Muzeum w Suchej Beskidzkiej wskazują na konsekwentne budowanie sieci partnerskiej, która może w przyszłości zwiększyć rozpoznawalność Zamku w skali krajowej.

Rynek turystyczny w Polsce oraz w regionie Górnej Odry rozwija się dynamicznie, a zainteresowanie turystyką dziedzictwa kulturowego i historycznego rośnie. Zamek Piastowski, dysponując zarówno unikatowym potencjałem historycznym, jak i rozwiniętą infrastrukturą edukacyjną i multimedialną, ma szansę na wypracowanie mocnej pozycji w segmencie turystyki kulturowej i rodzinnej. Trendy wskazują na rosnące znaczenie turystyki doświadczalnej, w tym wydarzeń tematycznych, interaktywnych wystaw, warsztatów oraz imprez plenerowych łączących edukację z rozrywką. Zamek, poprzez inwestycje w zadanie dziedzictwa, rozwój bazy gastronomicznej i dalsze adaptacje sal konferencyjnych, może w pełni wykorzystać te trendy, zwiększając atrakcyjność dla turystów krajowych i zagranicznych.

W perspektywie strategicznej kluczowe pozostaje wypracowanie spójnej oferty turystycznej powiatu, w tym integracja Zamku Piastowskiego z innymi atrakcjami regionu. Identyfikacja konkurencyjnych i komplementarnych podmiotów, analiza trendów rynkowych w Czechach i w Polsce oraz budowanie wspólnej komunikacji promocyjnej mogą znacząco zwiększyć skuteczność działań marketingowych, przy jednoczesnym ograniczeniu kosztów. Rozwój sprzedaży

ZAMEK PIASTOWSKI

W RACIBORZU

ul. Zamkowa 2,
47-400 Racibórz,
Budynek Bramny,
t: +48 32 414 02 33,

biletów online, utrzymywanie aktywnych kanałów social media oraz przygotowanie profesjonalnych materiałów promocyjnych wpisują się w obecne standardy rynkowe i wzmacniają pozycję Zamku na rynku turystycznym.

Podsumowując, Zamek Piastowski osiągnął znaczące postępy w obszarach infrastruktury, ekspozycji, wydarzeń i współpracy partnerskiej. W kontekście rynku turystycznego obiekt dysponuje potencjałem do dalszego wzrostu, w tym zwiększenia liczby odwiedzających, przychodów z biletów i usług noclegowych oraz podniesienia rozpoznawalności regionu. Wyzwania związane z utrzymaniem zabytkowej substancji, adaptacją przestrzeni pod nowe funkcje oraz konkurencją w regionie wymagają kontynuacji przemyślanej strategii inwestycyjnej i marketingowej. Długofalowa realizacja planów modernizacyjnych, edukacyjnych i promocyjnych pozwoli Zamek Piastowski umocnić pozycję jako kluczowego punktu turystyki kulturowej w regionie i istotnego elementu oferty turystycznej województwa śląskiego.

Dyrektor Zamku Piastowskiego

Elżbieta Kula

Zastępca Dyrektora

Grzegorz Wawoczny

Załącznik nr 1

BAZA NOCLEGOWA ZAMEK PIASTOWSKI

	ilość sprzedanych noclegów	wartość
ROK 2024		
listopad	19 szt	5.320,00 zł
grudzień	19 szt	6.450,00 zł
ROK 2025		
styczeń	24 szt	7.120,00 zł
luty	36 szt	10.660,00 zł
marzec	48 szt	17.985,00 zł
kwiecień	100 szt	38.655,00 zł
maj	119 szt	34.850,00 zł
czerwiec	210 szt	58.720,00 zł
lipiec	102 szt	32.245,00 zł
sierpień	304 szt	80.355,00 zł

ZAMEK PIASTOWSKI

W RACIBORZU

ul. Zamkowa 2,
47-400 Racibórz,
Budynek Bramny,
t: +48 32 414 02 33,

Załącznik nr 2

WYNAJMY SAL KONFERENCYJNYCH/DZIEDZIŃCA

Rok	wynajmy płatne		udostępnienie niepłatne - ilość
	ilość	wartość	
2024	32	27.917,27 zł	18
2025 (I – VIII)	55	70.985,23 zł	39

Załącznik nr 3

BUDŻET ZAMEK PIASTOWSKI ROK 2024 oraz I – VIII 2025

ROK 2024

cały rok 2024			
	Plan	Wykonanie	% wykonania
Budżet wydatków*	3 495 436,00 zł	3 313 358,28 zł	94,79%
Budżet dochodów	414 296,00 zł	385 898,06 zł	93,15%
% dochodu do wydatków	11,85%		11,65%

* dodatkowo do wykonania wydatków należy doliczyć:

- Jarmark Bożonarodzeniowy 99 515,00 zł,
- Wakacje w Powiecie 15 000,00 zł.

ROK 2025

Rok 2025 od I do VIII			
	Plan (cały rok)	Wykonanie I - VIII	% wykonania
Budżet wydatków*	3 259 245,00 zł	2 096 554,78 zł	64,33%
Budżet dochodów	1 078 400,00 zł	541 548,78 zł	50,22%
% dochodu do wydatków	33,09%		25,83%

* dodatkowo do wykonania wydatków należy doliczyć:

- Wakacje w Powiecie 30 000,00 zł,
- Wzmocnienie włączenia społecznego...(projekt) 197 258,54 zł.

ZAMEK PIASTOWSKI

W RACIBORZU

ul. Zamkowa 2,
47-400 Racibórz,
Budynek Bramny,
t: +48 32 414 02 33,

Załącznik nr 4

DOCHODY ZAMEK PIASTOWSKI – z podziałem na miesiące rok 2025

	DOCHODY PLANOWANE wg budżetu					
rok 2025	1 074 920,00 zł					
miesiąc średnia	89 576,67 zł		przychód	różnica (przychód miesięczny w stosunku do planu średniego na miesiąc)	przychód narastająco	procent wykonania budżetu dochodowego
		styczeń	24 679,00 zł	- 64 897,67 zł	24 679,00 zł	2,30%
		luty	37 505,00 zł	- 52 071,67 zł	62 184,00 zł	5,78%
		marzec	51 348,00 zł	- 38 228,67 zł	113 532,00 zł	10,56%
		kwiecień	77 394,00 zł	- 12 182,67 zł	190 926,00 zł	17,76%
		maj	104 581,53 zł	15 004,86 zł	295 507,53 zł	27,49%
		czerwiec	109 542,70 zł	19 966,03 zł	405 050,23 zł	37,68%
		lipiec	77 054,70 zł	- 12 521,97 zł	482 104,93 zł	44,85%
		sierpień	135 429,61 zł	45 852,94 zł	617 534,54 zł	57,45%
		wrzesień				
		październik				
		listopad				
		grudzień				
			617 534,54 zł	- 99 078,79 zł		

